

מסורת הש"ס

(א) תוספתא פ"ג, (ב) תוספתא (א) ג'ל, (ג) תוספתא

	לעזי רש"י
ארישטיי"ש. געזרת.	

רבינו חננאל

רשקלינן וטרנין וטרנינן ותרנינן כירה שהסיקוה בגפת או בעצים אסור להחזיר, אבל לשהות משהין בה אע"פ שאינה גרופה ולא קטומה בין תבשיל בין חמין כחנניה. ואע"ג דעמודה אמירנן תוב תא שמע ב' כירות המתאימות אחת גרופה וקטומה ואחת שאינה גרופה ולא קטומה כו', לר' מאיר איביא דבית הלל משהין ע"ג גרופה וקטומה חמין אבל לא תבשיל, ורבי"ש לא כלום, לר' יהודה אליבא דב"ש משהין חמין אבל לא תבשיל וב"ה חמין ותבשיל. ב"ש אומרים נוטלין חמין אבל לא (תבשיל) מחזירין, וב"ה [ואומרים] נוטלין ואף משהין. מחזירין בשלמא אי אמרת מתניתין לשהות ע"ג גרופה וקטומה, מתני' ר' יהודה היא, אלא אי אמרת להחזיר ב"ש, אבל לשהות ב"שא משהין חמין ובה"א חמין ותבשיל אף על פי שאינה גרופה ולא קטומה, מני מתניתין אי ר' מאיר קשיא לבי"ש בחדא דמתניתין דקתני בש"א חמין אבל לא תבשיל, ורבי מאיר קתני לבי"ש ולא כלום. ולב"ה בתרתי דר' מאיר קתני לבי"ה אף מחזירין. אי חמין לא תבשיל, ומתניתין וקטומה דכי קתני ותבשיל, ותוב דרבי מאיר קתני דב"ה הכל לא יחזיר ומתניתין קתני ומתניתין אף מחזירין. אי לרבי יהודה קשיא גרופה וקטומה דכי קתני ותבשיל, ותבשיל, בגרופה וקטומה קתני ומתניתין אע"פ שאינה גרופה וקטומה, ושנינן לעולם אימא לך להחזיר תנן ותנא דידן סבר לה כרבי יהודה בחדא ופליגי ופליג עליה בחדא, ופשטותה היא. ועמודה דמתניתין להחזיר תנן, וכשנינו יש מי שאומר כיון דלא איפשטא בחדא להחזיר, אשנינו לא סמיכין [ומקימן] מתניתין לשויתן. ויש מי שאומר הלכה להחזיר תנן ומסייעה ליה הא דא"ר יוחנן כירה שהסיקה בגפת ובעצים משהין עליה חמין שלא הוחמו כל צורכן ותבשיל שלא בישל כל צורכו, עקר לא יחזיר וקסבר מתני' להחזיר תנן כו'. ועוד מראמר רבא תרוייהו תננה, ואמרין מכרי תריויהו תננה, ר' יוחנן מאי אתא לאשמעינן, ואמר דייקא דמתניתין קמ"ל, ש"מ דרבי יוחנן סבר דייקא דמתניתין להחזיר הוא. (א)ושהיו זה אינה הטמנה אלא כגון כסא של ברזל וחקקירה יושבת עליה והיא תלויה או באבנים [אן] כיצא בה, אבל הטמנה ע"ג גתלים דברי הכל אסור דק"ל הטמנה בדבר המוסף אסור ואפילו מבעוד יום. איבעיא להו מהו לסמוך לה, תוכה וגבה אסור אבל לסמוך שר, או דילמא לא שנא. ופשטא מהא דתניא כירה שהסיקה בגפת ובעצים סומכין ואין מקיימין עליה אלא אם כן גרופה וקטומה, עממו הגתלים או שנתן לתוכה נעורת של פשתן דקה. הרי היא כקטומה.

פסוקהענין

לעולם אימא לך להחזיר תנן, ואילו לשהות אע"פ שאינו גרוף שרי: ו**דך חזרה דאמרי לך**. לא יחזיר עד שיגרוף דכי גרוף מיהא שרי: לאו דכרי הכל היא. ולבית שמאי לא סבירא להו: לא שנו. שריותא דמתני' אלא על גבה דלא נפיש הכלא כולי האי אבל תוכה אסור:

אי אמרס בשלמא להחזיר תנן, אבל לשהות משהין אפילו בשאין גרופה דמחסרנין ליה חסורי ורבי חלזו אשריותא דלשהות על שאינה גרופה **קאי**: היינו דשני זין **תוכה לעל גבה**. דכי משהי לתוכה דשאינה גרופה מנמינן ממנש צרמנן: **אלא אי אמרס לשהוס תנן**, דאפילו לשהות דעי גרופה כיון דגרופה ומצעוד יוס הוא נומנו לתוכה מה לי תוכה מה לי על גבה: **ארישא**. עד שיגרוף: **אסיפא קאי**. דאיירי בחזרה אבל ירשא לשהות **קאי** וזין תוכה וזין גבה שרי: **שפי יוריס של חרס מפסקת צנייהס**: **משהין על גבי גרופה וקטומה**. דלא חיישינן משוס דסליק לה הכלא מאדך: **ומה סן משהין**. על הגרופה: **לא יחזיר**. **בצנת: אא"צ**. ירשא דמתניתין לשהות קאמר דדעי גרופה וצלשהות פליגי בחמין ובתבשיל ובגרוף וסיפא פליגי בחזרה מתני' ר' יהודה היא. **אלא אי אמרת להחזיר תנן דדעי גרופה אבל לשהות לא דעי גרופה ופולוגמא דחמין ותבשיל כשאינו גרוף דקמחסרת ומתרתא לה: קשיא לנ"ש בחדא**. דקאמרי צ"ש במתני' משהין חמין אף כשאינו גרוף והכא קאמר רבי מאיר לנ"ש דאפילו גרוף ולא כלום וכ"ש כשאינו גרוף. והא כולה חדא פירכא היא דצית שמאי לא שני להו זין גרוף לשאינו גרוף: **ונצ"ה בצפרי**. דמתניתין שרו צית הלל להשהות חמין ותבשיל אף כשאינו גרוף והכא קתני דגרוף חמין אין תבשיל לא ובשאינה גרוף אין משהין כלל ולענין חזרה צגרוף תנן צמתניתין לנ"ה מחזירין והכא קתני עקר דברי הכל לא יחזיר: **ואי ר' יהודה**. דאמר נמי כי מתניתין מ"מ גרופה וקטומה קשיא דמתניתין תרתא דפלוגמא קמיימא כשאינו גרוף ושכו צ"ש חמין וצית הלל חמין ותבשיל והכא קתני אין משהין על גבי שאינה גרופה ואינה קטומה כלל ופולוגמא דלשהות צגרופה וקטומה: **בחמין ותבשיל ונוטלים ומחזירין**. דמוקי פלוגמא דנ"ש וצ"ה צשהיית חמין ותבשיל דצית שמאי שרו חמין ותבשיל לא וצ"ה חמין ותבשיל ולא כר' מאיר דאמר לנ"ש לא כלום: **מהו לסמוך**. קדריה אלל דופן הכירה צלל גרופה שהכירה מטלטלת היא ומושיצים אותה על גבי קרקע: **גבה עובי שפתה או כסוי שעל חללה: דמדלי**. הקדריה על גבי הכירה: **ונתלבסה**. חזרה והוצערה: **הפס נוטלין ומחזירין צחד מקוס**. ולא שייך למתני מחזירין עד דתני נוטלין: **נעורס**. ארישטי"ס: **שהוחמו כל צרכן**. דליכא למיחש לחיתוי:

פסוקהענין

כירה פרק שלישי שבת

לז.

לעולם אימא לך להחזיר תנן וחסורי מיחסרא כו'. ^אמשוס דקיי"ל כחנניה כמו שאפרש צע"ה דחיק לאוקמא מתני' כוותיה: **אא"ב** להחזיר תנן היינו דשני בין תוכה לעל גבה. פ"י צקונטרס משוס דאי להחזיר תנן (א) א"כ לשהות משהין אפילו צאינה

גרופה להכי שני זין תוכה דהוי מטמינן ממנש צרמנן לעל גבה וקשה להר"ח דלחנניה אפילו תוכה משהין אפי' צאינה גרופה דהא תנן (לעיל דף יט): ולא חררה על גבי גתלים אלא עד שיקרמו פניה הא קרמו פניה שרי אע"ג דחררה בתוכה היא^ב וצללו הכי אורי"י דצחנס דחק רש"י לפרש כן דאיכא למימר שפיר היינו דשני לן זין תוכה לעל גבה מהא דשרי להחזיר צגרופה וצהשהאה דוקא לא ניחא ליה לחלקי אבל צהחזרה^ד ניחא ליה שפיר לחלק כדמוכח צמאי דשמיני מי סצרת ארישא קאי אסיפא קאי כו' קשה לר"י (א) היכי דעי למימר אליצא דריב דמתניתין להחזיר תנן אס כן אחיא מתניתין כחנניה ורצ דלא כחנניה דהא חנניה"ה שרי צמלטמק ויפה לו דהא דתנן (סס) אין לולינ צצר וציצה אלא כדי שיזינו מצעד יוס^ה אחיא כחנניה וציצה אמרינן לקמן^ו דמלטמק ויפה לו הוא ורצ אסר לקמן ^זדמלטמק ויפה לו וי"ל דצללו הכי לא סבר לה רצ כשוס תנא דהא ר"מ ור' יהודה אסרי צאינה גרופה אפילו צמלטמק ורע לו ורצ שרי צמלטמק ורע לו אפילו צאינה גרופה צגגרופה לא אשכחן שוס אמורא דאסר אפילו יפה לו ועוד דרצ קאי לאמילתיה דרבי יוחנן דאיירי צאינה גרופה^ח וכן רבי יוחנן דשרי לקמן חמין ותבשיל צשיצל כל צרכו צאינה גרופה אבל לא צישל כל צרכו אסור לא אשכחן תנא דסבר הכי:

מהו צסמוך. צאינה גרופה קצעי ואי מתניתין להשהות תנן קא דעי להשהות ולהחזיר ואי להחזיר תנן ושרי להשהות אפי' תוכה וגצה דעי להחזיר ולהשהות היכא שאינו מבושל כמאכל צן דרוסאי:

תא שמע בירה שהסיקוה כו'. ומסיק דשרי לסמוך ומכל מקוס אין ללמוד מכלאן לסמוך אלל האש דשאני הכא דדופני כירה מפסיקין צינו ולאש:

שמוע

וקטום ורבי יהודה סבר בלשהות נמי גרוף וקטום אין אי לא לא איבעיא להו מהו לסמוך בה תוכה וגבה אסור אבל לסמוך בה שפיר דמי או דילמא לא שנא תא שמע שתי כירות המתאימות אחת גרופה וקטומה ואחת שאינה גרופה וקטומה משהין על גבי גרופה וקטומה ואף על גב דקא סליק ליה הבלא מאידך דילמא שאני התם דכיון דמידליא שליט בה אוריא תא שמע דאמר רב ספרא אמר רב חייא קטמה ונתלבתה סומכין לה ומקיימין עליה ונוטלין ממנה ומחזירין לה שמע מינה לסמוך נמי קטמה אין לא קטמה לא ולטעמך נוטלין ממנה דקתני קטמה אין לא קטמה לא אלא תנא נוטלין משום מחזירין הכא נמי תנא סומכין משום מקיימין הכי השתא התם נוטלין ומחזירין בחד מקום הוא תנא נוטלין משום מחזירין אלא הכא סומכין בחד מקום הוא ומקיימין בחד מקום הוא מאי הוי עלה ת"ש^א כירה שהסיקה בגפת ובעצים סומכין לה ואין מקיימין אא"כ גרופה וקטומה יגתלים שעממו או שנתן עליה נעורת של פשתן דקה הרי היא כקטומה אמר ר' יצחק בר נחמני א"ר אושעיא קטמה והובערה משהין עליה חמין שהוחמו כל צורכן ותבשיל שביישל כל צורכו שמע

עין מושפמ נר מצוה

ב א מיי פ"ג מהל' שבת הלכה י' פתג לאון סה טוש"ע א"ח ס"י רגז סעיף ב:

ג ב שס סעיף א מהגיה:

ד ג מיי שס הלכה ז טוש"ע

ה ד מיי שס הלכה ד:

הנהגות הב"ח

(א) תוס' ד"ה א"צ וכו' דאי להחזיר תנן אבל לשהות:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה לעולם וכו' משום דקיי"ל בחנניה. כעין זה בחוספות מגילה דף יט ע"צ ד"ה וירלמא:

תוס' ישנים

(א) ואפשר דרצ מוקי מתני' כלהחזיר אבל להשהות אפילו אינה גרופה שרי מלטמק ורע לו ולרבי יוחנן אפי' מלטמק ויפה לו:

מוסף תוספות

א. (ד) במהא דממע דהלכתא כחנניה, דאי לא, אמאי דחיק נפשי' תלמודא לחסורי למתני', לימא להשהות תנן ואחיא מתני' כפשטה, אלא, מי' הרין. ב. אלמא שרי להשהות אפי' בתוך התנור שאינו גרוף. מוס' הא"ש. ג. כיון דבער"ש איירי. מוס' הא"ש. ד. [ב]שבת. מוס' הא"ש. ה. כיון דשרי כשהגיע למאכל ב"ד ואע"פ שצריך בשול, סברא הוא דכל שכן. יעט"א. ו. ואוקימנא כדי שיצולו כמאכל ב"ד. יעט"א. ז. לשהותו בכירה שאינה גרוף. יעט"א. ח. ומאן דאסר בהחיא, לא אסר אלא איביא דרבנן דפליגי עלי' דתנאי. יעט"א. ט. הלכך ל"ק מידי היכי תסיק ארעתי' למימר להחזיר תנן, דאפי' כי אמרי' לשהות תנן לא ס"ל כמתני'. מוס' הא"ש.

^[1] ע"י צבעל התמאור

